

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन

२०७४

१. वस्तुगत विवरण (Profile) तयार गर्नुपर्ने

प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामुलक प्रक्रिया वाट नतिजा मुलक ढगले गर्नु पर्दछ । वार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक सामाजिक आर्थिक तथा पुर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यर्थात स्थिति देखिने गरि वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्नेछ । वस्तुगत विवरणको आधारभुत ढाँचा सघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ । सो ढाँचामा स्थानीय तहले आवश्यकता अनुसार थप विवरण समावेश गरी परिमार्जन गर्न सक्नेछ । वस्तुगत विवरण अध्यावधिक गरी आफ्नो website माफत सार्वजनिक गर्नु स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ ।

२. वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा

प्रत्येक स्थानीय तहले आगामी आर्थिक बर्षको लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कानुनमा मिति तोकिएकोमा सोही मितिमा र अन्य अवस्थामा आर्थिक वर्ष शुरु हुनु अगावै तर्जुमा गरी सभावाट स्वीकृत गर्नु पर्नेछ । बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि देहाय बमोजिमका समितिहरु रहने छन् ।

२.१. राजस्व परामर्श समिति

२.१.१ नेपालको संविधान र प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि स्थानीय तहले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र परिचालन गर्न सक्ने राजस्वका स्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरि अगामी आर्थिक बर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने प्रयोजनका लागि देहाय बमोजिम एक राजस्व परामर्श समितिको गठन हुनेछ ।

क) गाउँ पालिकाको उपाध्यक्ष	—	संयोजक
ख) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यकारी अधिकृत	—	सदस्य
ग) गाउँ कार्यपालिकाले तोकेको १ महिला सहित २ जना सदस्य	—	सदस्य
घ) स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघका प्रमुख वा प्रतिनिधि	—	सदस्य
ङ) स्थानीय नेपाल चेम्बर अफ कमर्शका प्रमुख वा प्रतिनिधी	—	सदस्य
च) गाउँ कार्यपालिकाको राजस्व विभाग वा शाखा प्रमुख	—	सदस्य सचिव

समितिले राजस्व बजेट तथा लेखा क्षेत्रमा दक्षता भएका सम्बन्धित स्थानीय तहको क्षेत्र भित्रका दुइ जना विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२.१.१. राजस्व परामर्श समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) राजस्व सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा संशोधन परिमार्जन र सो को परिपालनका सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने ।

ख) राजस्वका स्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषणगरि आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने ।

ग) राजस्वका दर र क्षेत्र लगायतका आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने ।

घ) स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीति अवलम्बन गर्न परामर्श दिने ।

ङ) कर राजस्व गैरकर राजस्व सेवा शुल्क दस्तुर आदीको दर निर्धारण गरि सिफारिस गर्ने ।

च) राजस्व प्रशासन सुधारका लागि अन्य आवश्यक सुझावहरू पेश गर्ने ।

२. २ श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

२.२. १. स्थानीय तहमा प्राप्त हुन सक्ने कुल आयको प्रक्षेपण र सोको सुन्तलित वितरणको खाका तय गर्न स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठन हुनेछ ।

क) गाउँ कार्यपालिकाका अध्यक्ष

संयोजक

ख) गाउँ कार्यपालिकाका उपाध्यक्ष

सदस्य

ग) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यकारी अधिकृत

सदस्य

घ) अध्यक्ष वा प्रमुखले कार्यपालिकाका सदस्यहरू मध्येबाट तोकेको महिला दलित वा अल्पसंख्यकबाट प्रतिनिधित्व हुने गरि वढिमा ३ जना

सदस्य

ङ) गाउँपालिकामा योजना हेर्ने महाशाखा वा शाखा प्रमुख

सदस्य सचिव

२.२. २. श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) आन्तरिक आय राजस्व बाँडफाडबाट प्राप्त हुने आय संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय हस्तान्तरण आन्तरिक ऋण तथा अन्य आयको प्रक्षेपण गर्ने ।

ख) राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्राथमिकता र स्थानीय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरि प्रक्षेपित स्रोत र साधनको सन्तुलित वितरणको खाका तय गर्ने ।

ग) आगामी आर्थिक वर्षको लागि श्रोत अनुमानको आधारमा बजेटको कुल सिमा निर्धारण गर्ने ।

घ) विषय क्षेत्रगत बजेटको सिमा निर्धारण गर्ने,

ङ) संघीय प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्ग दर्शन स्थानीय आर्थिक अवस्था आन्तरिक आयको अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरणका आधार तय गर्ने ।

च) विषय क्षेत्रगत बजेट तर्जुमा सम्बन्धित मार्गदर्शन तय गर्ने ।

छ) श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण सम्बन्धि स्थानीय तहको आवश्यकता र निर्णय बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

२.३ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

२.३.१. श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट तयार भएको आयको प्रक्षेपण र वितरणको खाकामा आधारित भइ नेपालको सविधान सविधानको धारा २३० बमोजिम स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न देहाय बमोजिमको समिति गठन हुनेछ ।

क) गाँउ कार्यपालिकाको उपाध्यक्ष

संयोजक

ख) विषयगत क्षेत्र हेर्ने गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यहरू ६ जना

सदस्य

ग) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यकारी अधिकृत

सदस्य सचिव

२.३.२. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) आगामी आ व को नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्ने ।

ख) श्रोत अनुमान समितिले दिएको बजेट सिमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण गर्ने ।

ग) बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावलाई विषयक्षेत्रगत रूपमा छलफल गर्ने ब्यवस्था मिलाइ अन्तिम प्रस्ताव तयार गरि गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

घ) योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिने ब्यवस्था मिलाउने तथा योजना कार्यक्रमबीच आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्ने ।

ङ) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी स्थानीय तहको आवश्यकता र निर्णय बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

३. योजना आयोजना तर्जुमा तथा प्राथमिकिकरणका आधारहरू

गाँउपालिकाले योजना आयोजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व योजना आयोजना छनौट र प्राथमिकिकरणको आधार र मापदण्ड तयार गर्नु पर्नेछ । यस्तो आधार र मापदण्ड तयार गर्दा वस्ती टोलस्तर, वडास्तर र गाउँपालिका स्तरका छुटा छुट्टै मापदण्ड र आधार तोक्न सकिनेछ । यस्ता मापदण्ड तय गर्दा सामान्यतया निम्न विषयहरू समावेश गर्नु पर्नेछ ।

३.१ योजना तर्जुमाका आधारहरू

- नेपालको संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सूची,
- नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिकहकहरू,
- नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक सामाजिक विकास प्राकृतिक स्रोतको उपयोग वातावरण संरक्षण सम्बन्धि नीतिहरू, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली,
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ प्रदेश र स्थानीय तहको कार्यविस्तृतिकरणको प्रतिवेदन,
- संघीय तथा प्रदेश सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू,
- संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू,
- स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरू,
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू,
- स्थानीय शासन संचालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरू,
- स्थानीय तहका आवधिक योजनाहरू क्षेत्रगत नीति रणनीति योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरू,
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरू जस्तै समाजिक संरक्षण दिगो विकास जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन खाद्य तथा पोषण सुरक्षा लैंगिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास बालमैत्री स्थानीय शासन वातावरण मैत्री स्थानीय शासन खुला दिसामुक्त तथा पुर्ण सरसफाइ उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
- स्थानीय तहको मध्यकालिन खर्च संरचना अनुरूप प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रमहरू,
- स्थानीय तहको मध्यकालिन खर्च संरचना अनुरूप प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रमहरू,
- स्थानीय तहले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू ।

३.२ आयोजना कार्यक्रम प्राथमिकिकरणका आधारहरू

- आर्थिक विकास र गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने,
- उत्पादनमुलक र छिटो प्रतिफल दिने ठूला आयोजनाहरूको हकमा बढिमा ३ बर्ष भित्र सम्पन्न हुने,
- राजस्व परिचालनमा योगदान पुरयाउने,
- सेवा प्रवाह संस्थागत विकास र सुशानमा योगदान पुरयाउने,
- स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिताका अभिवृद्धि गर्ने,
- लैंगिक समानता सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि हुने ,
- दिगो विकास वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुरयाउने ।
- समुदायलाइ विपद तथा जलवायु परिवर्तन उत्थानशिल (**Resilience**) बनाउने

- स्थान विशेषको संस्कृति र पहिचान प्रवर्द्धन गर्ने,
- स्थानीय तहले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू।

४ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रिया

स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा निम्न चरणहरूको अवलम्बन गर्नुपर्नेछ।

४.१. संघ तथा प्रदेशबाट वित्तिय हस्तान्तरणको खाका एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शन प्राप्त गर्ने।

४.१.१. स्थानीय तहले प्रत्येक वर्ष संघीय प्रदेश सरकारबाट वित्तिय हस्तान्तरणको खाका तथा मार्गदर्शन प्राप्त गरि उक्त खाका मार्गदर्शन एवं स्थानीय श्रोत साधन समेतको आधारमा वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्नेछ।

४.२. श्रोत अनुमान र कुल बजेट सीमा निर्धारण

४.२.१ राजस्व परामर्श समितिले राजस्वका स्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्नेछ।

४.२.२ श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले आगामी आ व को बजेटको कुल सीमा विषयक्षेत्रगत बजेट सीमा निर्धारण बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरणका आधार र मार्गदर्शन तय गरी स्वीकृतीका लागि गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्नेछ।

४.२.३ विषयक्षेत्रगत सीमा निर्धारण गर्दा समपुरक कोष लक्षित समुह विकास आर्थिक सामाजिक तथा पुर्वाधार विकास र प्रबर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरूको लागि मिश्रित रकम छुट्याउन सकिनेछ।

४.२.४ गाँउ कार्यपालिकाले विषयक्षेत्रगत बजेट सिमा मार्गदर्शन तथा प्राथमिकिकरणका आधारहरू स्विकृत गरि वडा तहमा पठाउने।

४.२.५ वडा समितिले प्राप्त विषयक्षेत्रगत सिलिड र मार्गदर्शनमा छलफल गर्ने वडा अन्तर्गतका वस्तिहरूमा योजना छनौटको मोडालिटी तयार गर्ने वस्तीहरूमा योजना छलफलको मिति तय गरी सूचना गर्ने।

४.३ वस्ती टोल स्तरबाट आयोजना कार्यक्रम छनौट

४.३.१ वडा समितिले वस्तीस्तरको आयोजनामा कार्यक्रम छनौटको ढाँचा तय गर्दा वडा भित्रका वस्तीलाई भौगोलिक अवस्थिति जनसंख्या यतायातको सुविधा लगायतका आधारमा क्लस्टर निर्माण गरि सवै नागरिकलाई योजना छनौटको वस्ती स्तरीय भेलामा सहभागि हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

४.३.२ वस्ती र टोल स्तरको आयोजना कार्यक्रम छनौटका लागि वडा सदस्यको नेतृत्वमा टोली परिचालन गर्नु पर्नेछ

४.३.३ वस्ती र टोल स्तरको आयोजना कार्यक्रम छनौट गर्दा वालवालिका महिला आदिवासी जनजाती मधेशी दलित अपांग सीमान्तकृत पिछडावर्ग लगायत सवै समुदायको अर्थपूर्ण उपस्थिति हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

४.३.४ वस्ती टोलस्तरको आयोजना कार्यक्रम छनौटमा नागरिक समाजका सस्थाहरू महिला आमा समुहहरू

वालक्लवहरु स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरु सहकारीसंस्थाहरु निजी क्षेत्रका संस्थाहरु जस्ता स्थानीय संघ संस्थाहरुको सक्रिय सहभागिता गराउनु पर्नेछ ।

४.३.५ वस्तीस्तरमा छनौट भएकाहरुको आयोजना कार्यक्रमहरुको सूची तयार गरि वडा समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

४.४ वडा स्तरीय आयोजना कार्यक्रमहरुको प्राथमिकिकरण

४.४.१ वडा समितिले गाउँपालिकाबाट प्राप्त आयोजना कार्यक्रमहरुको प्राथमिकिकरण मापदण्डको आधारमा टोल वस्तीस्तरबाट प्राप्त आयोजना कार्यक्रमहरुलाई विषयक्षेत्र समेत छुट्याइ प्राथमिकिकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा सिफारिस गरि पठाउनु पर्नेछ ।

४.४.२ वडा समितिले वस्ति स्तरबाट माग नभएका तर गाउँ स्तरमा महत्वपूर्ण देखिएका आयोजना कार्यक्रमहरुलाई समेत अचित्य खुलाइ प्राथमिकिकरणको सूचीमा राखी पठाउन सक्ने छ ।

४.५ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

४.५.१ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले वडा समितिबाट प्राथमिकिकरण भई आएका आयोजना कार्यक्रमहरु तथा गाँउ स्तरमा संचालन गर्न आवश्यक देखिएका आयोजना कार्यक्रम समेतका आधारमा विषय क्षेत्रगत सूची तयार गर्नुपर्नेछ ।

४.५.२ विषयक्षेत्रगत सूची तयार गर्दा देहाय बमोजिम क्षेत्र छुट्याउनु पर्नेछ ।

क) आर्थिक विकास . कृषि, उद्योग तथा बाणिज्य, पर्यटन, सहकारी, वित्तीय क्षेत्र

ख) सामाजिक विकास . शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ, संस्कृति प्रबर्द्धन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण,

ग) पूर्वाधार विकास . सडक तथा पुल, (झोलुगेपुल समेत) सिचाइ, भवन तथा सहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलबिधुत (बैकल्पिक उर्जा समेत) संचार,

घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन . वन तथा भु संरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहर मैला व्यवस्थापन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थाप, वारुण यन्त्र संचालन

ङ) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह . मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास, संस्थागत पूर्वाधार, नागरिक वडापत्र तथा टोकन प्रणाली, सेवा प्रवाहका मापदण्ड निर्धारण सेवा प्रवाहमा विधुतीय सूचना प्रविधीको प्रयोग

च) वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन . लेखाकंन, राजस्व परिचालन वित्तीय अनुशासन, वित्तीय जोखिम न्युनीकरण, सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण, आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली, अन्तिम लेखा परीक्षण तथा वेरुजु फछोर्योड, सूचना तथा संचार व्यवस्थापन,

४.५.३. आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको विषयगत सूची माथी छलफलको लागि विषयगत क्षेत्र हेर्ने सदस्यको संयोजनमा गाउँ सभाका कम्तिमा १,१ जना महिला तथा दलित सदस्य सम्बन्धित विषय हेर्ने शाखा विभागका

प्रमुख समेत रहने गरि ५ सदस्यीय कार्यसमुह गठन गरि समुहगत छलफलको ब्यवस्था मिलाउन पर्नेछ । यस्तो कार्य समुहको सदस्य सचिव बजेट तथा कार्यक्रम समितिले तोकेको सम्बन्धित विषय हेर्ने शाखा विभागका प्रमुख रहनेछन् ।

४.५.४ विषयगत कार्य समुहले निम्न पक्षहरूलाई समेत मध्यनजर गर्दै आयोजना कार्यक्रम प्राथमिकिकरण गर्नु पर्नेछ ।

क) गाउँ कार्यपालिकाले तय गरेको आयोजना कार्यक्रम प्राथमिकिकरण मापदण्ड र आधार

ख) आयोजनाहरूको संचालनको सम्भाव्यता प्राविधिक क्षमता र बजेट सिमा

ग) आयोजना कार्यक्रममा हुन सक्ने दोहोरोपना अन्तर विषयगत परिपुरकता र अन्तरसम्बन्ध

४.५.५ विषयगत कार्य समुहले विषयक्षेत्रगत छलफलमा सम्बन्धित विषयका विज्ञ वा क्षेत्रका प्रतिनिधिलाइ आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

४.५.६ विषयगत कार्य समुहवाट छलफलभइ प्राथमिकिकरण भएका आयोजना कार्यक्रमलाई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले स्विकृतीको लागि गाउँ कार्यपालिकामा सिफारिस गर्नेछ ।

४.५.७ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले आयोजना कार्यक्रम सिफारिस गर्दा खर्च बेहोर्ने श्रोत किटान भएका तथा बजेट सुनिश्चित भएका आयोजना कार्यक्रमहरू मात्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

४.५.८ बजेट तथा कार्यक्रम समितिले बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दा देहाय बमोजिमका विवरणहरू समेत तयारी गरी पेश गर्नु पर्नेछ । विवरण तयार गर्ने ढाँचा अनुसूचीहरूमा संलग्न भएबमोजिमको हुनुपर्नेछ ।

क) आगामी बर्षको लागि प्रस्तावित राजस्व करका दरहरू

ख) स्थानीय तहको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

ग) स्थानीय तहको गत आ व को यथार्थ चालु आ व को संसोधित अनुमान र आगामी आवको अनुमानित आय ब्ययको विवरण

घ) स्थानीय तहको बार्षिक विकास कार्यक्रम आयोजना कार्यक्रमको विवरण

ङ) विनियोजन विद्येयक

च) आर्थिक विद्येयक

४.६ गाउँ कार्यपालिकाको बैठकवाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने

४.६.१ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले पेश गरेको नीति तथा कार्यक्रम बार्षिक विकास कार्यक्रम र बजेट गाउँ नगर कार्यपालिकामा छलफल गरि स्विकृत गर्नु पर्नेछ ।

४.६.२ यसरी स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम बजेट र बार्षिक विकास कार्यक्रम बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकले गाउँ सभामा असार १५ गते बजेट भाषण मार्फत पेश गर्नेछ ।

४.७. गाउँ सभाको बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृती

४.७.१ गाउँ कार्यपालिकाले पेश गरेको नीति कार्यक्रम र बजेट उपर गाउँ सभामा दफावार छलफल गरि बहुमतले

पारित गर्नुपर्नेछ ।

४.७.२ यसरी पारित भएको नीति कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनका लागि गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ

४.७.३ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले यसरी प्राप्त भएको मिति कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयनको समयतालिका समेत तयार गरि कार्यान्वयनमा लैजानु पर्नेछ ।

५. गैह्र सरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रको सहकार्यमा संचालन हुने योजना कार्यक्रम सम्बन्धी ब्यवस्था

५.१.१ स्थानीय तहका कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने गैह्र सरकारी संस्थाहरूले कार्यक्रम संचालन गर्नु पूर्व गाउँ सभाबाट कार्यक्रम पारित गराउनु पर्नेछ ।

५.२ गैह्र सरकारी संस्थाले कार्यक्रम संचालनको प्रस्ताव गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले यस्तो प्रस्ताव लाई बजेट तथा कार्यक्रम समितिमा पठाइ सम्बन्धित विषय क्षेत्रगत समितिहरूमा छलफल गर्ने ब्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

५.३ निजी क्षेत्रका संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा संचालनहुने कार्यक्रम संचालन गर्नुपूर्व गाउँ सभाबाट पारित गराउनु पर्नेछ

६ .बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्यांकन

६ .१ बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन

६.१.१ गाउँ सभाबाट बार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट स्वीकृत भएपछि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना तयार गर्नु पर्नेछ ।

६.१.२ कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्दा कार्यान्वयनको ढाँचा (Modality) समय सीमा कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवार निकाय वा पदाधिकारी अनुगमन मूल्यांकनको मापदण्ड र प्रक्रिया समेत तोक्नु पर्नेछ ।

६.१.३ आयोजना कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन लगायत प्रचलित कानूनको अधिनमा रही गर्नु पर्नेछ

६ २ बजेट तथा कार्यक्रमको अनुगमन र मूल्यांकन

६.२.१ गाउँपालिका संचालित आयोजनाहरूको नियमित अनुगमनको ब्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

६.२.२ अनुगमन गर्दा स्पष्ट नतिजा सूचक सहितको अनुगमन फाराम तयार गरी प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६.२.३ योजना प्रगति समिक्षाको लागि गाउँपालिकाको अध्यक्षतामा स्थानीय विकास समस्या समाधान समिति गठन गर्नुपर्नेछ । यस्तो समितिको बैठक कम्तीमा बर्षको ३ पटक वस्तु पर्नेछ ।

६.२.४ गाउँपालिका आयोजना परियोजनाको अनुगमन सुपरिवेक्षण र मूल्यांकनको लागि विभिन्न समितिहरू गठन गर्नु पर्नेछन् ।

६.२.५ अनुगमन मूल्यांकन समिति अन्य ब्यवस्थाको बारेमा गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यककार्यविधि तयार गर्न सक्नेछन्

७ विविध

७.१ राजस्व तथा खर्च शीर्षकको प्रयोग

स्थानीय तहले बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बनाउदा नेपाल सरकारले तोके बमोजिमका राजस्व तथा खर्चका शीर्षकहरूको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

७.२ निर्वाचन सम्पन्न नभएका स्थानीय तहका सम्बन्धमा विशेष ब्यवस्था

स्थानीयतहको निर्वाचन सम्पन्न नभएका स्थानीयतहको हकमा निर्वाचित प्रतिनिधि बहाल नभए सम्म चालु प्रकृतिका अनिवार्य दायित्व सम्बन्धी तलव भता र कार्यालय संचालन खर्च तथा गाउँ कार्यपालिका पदाधिकारीहरूको कार्यक्षेत्र तथा कार्यालयको मर्मत सम्भार ब्यवस्थापन खर्च र बहुबर्षिय खरिद योजना अन्तर्गत कार्यान्वयनमा रहेका हस्तान्तरण भइ आएका योजना तथा कार्यक्रमहरूकोलागि बजेट बनाइ कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

योजना तर्जुमाको समय तालिका

क्र सं	कार्य विवरण	चालु आ.व. २०७४/७५ का लागि मात्र	अन्य आवहरूको लागी	कैफियत
१	संघ तथा प्रदेशवाट वित्तिय हस्तान्तरणको खाका एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शन प्राप्त गर्ने	असार २	असार	
२	श्रोत अनुमान र कुल बजेट सिमा निर्धारण	असार ४	बैशाख ३०	
३	वस्ती टोल स्तरबाट योजना छनौट	असार १०	जेष्ठ १५	
४	वडा स्तरीय योजना प्राथमिकिकरण	असार १५	जेष्ठ २५	
५	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिवाट बजेट तथा कार्यक्रम तयारी	असार २४	असार १५	
६	गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृती गरी सभामा पेश गर्ने	असार २५	असार १५	
७	गाउँ सभाको बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृति	असार ३०	असार ३०	